

ZAGADKI

ZAGADKI FILOZOFICZNE

KOGNITYWISTYKA UAM (III, IV, V)

JERZY POGONOWSKI

Zakład Logiki i Kognitywistyki UAM
www.kognitywistyka.amu.edu.pl
www.logic.amu.edu.pl/index.php/Dydaktyka
pogon@amu.edu.pl

Filozofia, mówią, wyrasta ze zdziwienia. Oraz z podejrzliwości, dodajmy. *Dlaczego istnieje raczej coś niż nic? Co było na początku? Co naprawdę istnieje? Jak odróżnić wiedzę od mniemania? Czym są: dobro, piękno, prawda? Co warto robić, a czego robić się nie godzi? Jaki jest sens życia?* Filozofia polega właśnie na stawianiu pytań (formułowaniu zagadek), analizie pojęć zawartych w tych pytaniach, rozważaniu czym jest wiedza i jakimi sposobami można ją osiągać, itd. Praktycznie żadne pytanie filozoficzne nie ma definitywnej odpowiedzi. Całkiem nowych pytań filozoficznych jest stosunkowo niewiele, często to właśnie stare pytania filozoficzne pojawiają się w coraz to innych odsłonach.

1 Paradoks Hempla

Czy obserwacja żółtych liści potwierdza zdanie *Wszystkie kruki są czarne?*

2 Paradoks wszechmocy

Istota wszechmogąca może stworzyć kamień, którego nie może podnieść. Zgadzasz się?

3 Paradoks teodycei

Istnienie zła na świecie jest w zgodzie z miłosierdziem bożym. Zgadzasz się?

4 Paradoks momentu śmierci

Jeśli żyjemy, to śmierci nie ma. Jeśli nie żyjemy, to nie ma życia. Moment śmierci nie może należeć ani do życia, ani do śmierci. Nie istnieje zatem moment śmierci.

5 Paradoks Moore'a

Zdanie *Byłem wczoraj w kościele, ale w to nie wierzę* uznawane jest za paradoksalne, jak każde zdanie o postaci *p (jest faktem), ale nie wierzę w p*. A może potrafisz skonstruować zdanie tego kształtu, którego nie będziemy uważali za paradoksalne?

Analiza tych paradoksów podana zostanie na wykładzie.

Jerzy Pogonowski
Zakład Logiki i Kognitywistyki UAM
pogon@amu.edu.pl